

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru acordarea de microgranturi și granturi pentru capital de lucru entităților din domeniul agroalimentar cu finanțare din fonduri externe nerambursabile

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Axa Prioritară nr. 4 din Programul Operațional Competitivitate a fost aprobată prin Decizia Comisiei Europene C(2014)10233 din 19.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.

Comisa Europeană a creat un cadru temporar prin care întreprinderile mici și mijlocii (IMM) afectate de criza economică generată de pandemia de COVID -19 pot fi sprijinite.

Conform Comunicării Comisiei Europene privind cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinirea economiei în contextul actualei epidemii de COVID -19 (220/C/911/01) termenul de acordare a ajutorului de stat, respectiv de încheiere a contractelor cu IMM-urile, era 31 decembrie 2020.

Ulterior, prin comunicarea C(2021) 8442 din 18 noiembrie 2021, Comisia Europeană a adoptat o prelungire limitată a cadrului temporar, cu încă șase luni, până la 30 iunie 2022, pentru a permite statelor membre ca, acolo unde este necesar, să își prelungească schemele de sprijin și să se asigure că întreprinderile încă afectate de criză nu vor fi private brusc de sprijinul de care au nevoie.

2.2 Descrierea situației actuale

România, ca și celelalte state membre ale Uniunii Europene, a fost afectată de criza economică generată de pandemia de COVID – 19.

Pandemia de COVID-19 ale cărei efecte se resimt accentuat în economie, a afectat în mod semnificativ sectorul agroalimentar. Principalele provocări cu care întreprinderile din domeniul agroalimentar se confruntă sunt schimbarea tiparelor de consum la nivel de consumator și pe lanțurile de comercializare, schimbarea raportului dintre produsele proaspete și produsele de bază, creșterea livrărilor online, sincopel în sectorul de prelucrare agroindustrială, închiderea operatorilor economici pentru care acestea erau furnizori.

Întreprinderile solvabile sau mai puțin solvabile se confruntă și în acest an cu o lipsă majoră de lichiditate. Acest lucru a afectat din anul 2020 grav situația economică a multor întreprinderi și situația angajaților acestora, periclitând supraviețuirea acestora.

Toate aceste provocări au ca efect, în primul rând, declinul producției, însoțit de scăderea veniturilor operatorilor economici din domeniul agricultură, acvacultura, piscicultură și industrie alimentară, precum și majorarea prețurilor produselor de bază pentru a acoperi pierderile înregistrate pe parcursul anilor pandemici și a rămâne activi în piață.

Criza economică a afectat activitatea întreprinderilor, și în special a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), acestea confruntându-se cu un deficit brusc de lichidități sau chiar cu indisponibilitatea

lichidităților.

Ca urmare a crizei, tot mai multe companii care altfel ar fi viabile se confruntă cu probleme de solvabilitate, iar sprijinul pentru lichidități din fonduri naționale nu este suficient. Acest lucru este determinat de faptul că sprijinul de lichiditate este în general sub forma împrumuturilor, ceea ce afectează bilanțurile întreprinderilor, deoarece multe companii au asistat la o creștere constantă a capitalului împrumutat în ultimii ani.

Totodată, impactul deficitului de capital este inegal între sectoarele și ecosistemele industriale, ceea ce determină divergențe pe piață și dăunează potențialului productiv și capacității de recuperare din recesiune.

Cadru legal actual, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2020 privind unele măsuri pentru acordarea de sprijin financiar din fonduri externe nerambursabile, aferente Programului operațional Competitivitate 2014 – 2020, în contextul crizei provocate de COVID-19, precum și alte măsuri în domeniul fondurilor europene, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 220/2020, cu modificările și completările ulterioare, s-a dovedit insuficient deoarece :

- 1) o mare parte din IMM-urile care desfășoară activități economice în sectoarele agricultură, piscicultură , acvacultură și industrie alimentară au nevoie de grant pentru capital de lucru necesar pentru plata datoriilor curente, constituirea stocurilor de materie primă, mărfuri, materiale consumabile, necesare propriilor salariați, iar în lipsa capitalului de lucru reluarea activității curente va fi dificil de realizat;
- 2) persoanele fizice autorizate (PFA), întreprinderile individuale (Îi), societățile agricole cooperative, cooperativele agricole, grupurile și organizațiile de producători din sectoarele agricultură, piscicultură, acvacultură și industrie alimentară au fost puternic afectate de pandemia COVID -19 prin întreruperea activității.

Contextul pandemic și consecințele acestuia, au condus la întreruperi dese ale proceselor de producție afectând disponibilitatea forței de muncă, la sistarea lucrărilor de construcții, la refuzul angajării în noi contracte din partea antreprenorilor, amânarea începerii lucrărilor sau reducerea semnificativă a ritmului de lucru, mergând până la invocarea forței majore de către antreprenori.

În plus, în perioada 2020-2021, au fost acordate o serie de ajutoare care au vizat remedierea dificultăților din sectoarele de creștere a bovinelor, suinelor și păsărilor, pentru care era necesară susținerea activității de creștere a animalelor și păsărilor, în vederea asigurării hranei, a materiilor prime pentru industria alimentară și menținerii locurilor de muncă, dovedite însă a fi insuficiente.

2.3 Schimbări preconizate

Propunerea de act normativ vizează adoptarea de urgență a măsurilor de sprijin pentru capitalul de lucru și investițional ținând cont de termenul de expirare a cadrului temporar instituit în acest sens prin Comunicarea Comisiei Europene, respectiv la data de **30 iunie 2022**, ajutoare acordate prin Axa Prioritară nr. 4 din Programul operațional Competitivitate.

Prezentul proiect de act normativ reglementează un cadru procedural de aplicare a acordării de ajutor de stat sub formă de microgranturi și granturi pentru e capital de lucru entităților din domeniul agroalimentar cu finanțare din fonduri externe nerambursabile.

Formele de sprijin din fonduri externe nerambursabile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență cuprind:

- a) microgranturi acordate din fonduri externe nerambursabile sub formă de sumă forfetară;
- b) granturi pentru capital de lucru acordate sub formă de sumă forfetară și în procent din cifra de afaceri.

Microgranturile au valoarea de 5.000 euro pentru categoriile de beneficiari prevăzuți la art.5 și se acordă o singură dată, sub formă de sumă forfetară, conform prevederilor art. 3 alin. (1) din Regulamentul (UE)

nr. 1.301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.080/2006, cu modificările ulterioare, și ale art. 67 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului.

Fondurile alocate pentru acordarea de microgranturi în cadrul POC 2014-2020 sunt în valoare totală de 50.000.000 euro, din care 29.845.080 euro respectiv 25.000.000 euro FEDR-REACT EU și 4.845.080 euro cofinanțare de la bugetul de stat se alocă din bugetul POC 2014-2020 prin Axa prioritară 4- Acțiunea 4.1.2- Capital de lucru și 20.154.920 euro de la bugetul de stat prin aplicarea mecanismului de supracontractare prevăzut de art.12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Sumele alocate sub formă de cofinanțare din bugetul de stat în valoare de 20.154.920 euro prin mecanismul de supracontractare prevăzut de art.12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, se pot deconta din fonduri externe nerambursabile până la încheierea perioadei de programare 2014-2020 prin relocări de sume rezultate din disponibilizări de fonduri externe nerambursabile, ca urmare a economiilor, fazării proiectelor, în cadrul POC 2014-2020.

Prin acordarea de granturi pentru capital de lucru se înțelege alocarea de fonduri externe nerambursabile sub formă de sumă forfetară, conform prevederilor art. 3 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1.301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.080/2006, cu modificările ulterioare, și ale art. 67 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului.

Alocarea grantului pentru capital de lucru se realizează pe bază de cotă procentuală din cifra de afaceri, acesta fiind destinat IMM-urilor, societăților agricole, cooperativelor agricole, grupului de producători, organizațiilor de producători, a căror activitate a fost afectată de efectele pandemiei de COVID -19.

Fondurile alocate pentru acordarea de granturi pentru capital de lucru în cadrul POC 2014-2020 sunt în valoare totală de 250.000.000 euro, din care 149.225.400 euro respectiv 125.000.000 euro FEDR-REACT EU și 24.225.400 euro cofinanțare de la bugetul de stat se alocă din bugetul POC 2014-2020 prin Axa prioritară 4- Acțiunea 4.1.2- Capital de lucru și 100.774.600 euro de la bugetul de stat prin aplicarea mecanismului de supracontractare prevăzut de art.12 din Ordonanța de urgență a Guvernului OUG nr.40/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Sumele alocate sub formă de cofinanțare din bugetul de stat în valoare de 100.774.600 euro prin mecanismul de supracontractare prevăzut de art.12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.40/2015, cu modificările și completările ulterioare, se pot deconta din fonduri externe nerambursabile până la încheierea perioadei de programare 2014-2020 prin relocări de sume rezultate din disponibilizări de

fonduri externe nerambursabile, ca urmare a economiilor, fazării proiectelor în cadrul POC 2014-2020.

Pentru a reduce impactul semnificativ înregistrat la nivelul populației prin creșterea prețurilor la produsele de bază și derivatele acestora, precum și pentru a asigura redresarea întreprinderilor din domeniul agriculturii, pisciculturii, acvaculturii și industriei alimentare, unele dintre cele mai afectate domenii de efectele pandemiei COVID-19, Guvernul României a adoptat un pachet de măsuri, ”Sprijin pentru România”, pentru atenuarea efectelor generate de criza economică atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru populație.

Rezultatul finanțării unui număr cât mai mare de entități, aproximativ 15.000 din domeniul agricultură, acvacultura, piscicultură și industrie alimentară care deține o parte însemnată în ponderea sectoarelor economice la nivelul economiei României, va conduce la redresarea economică națională, crearea de noi locuri de muncă cu un impact major asupra echilibrelor macroeconomice ale României.

Având în vedere interesul ridicat al Întreprinderilor Mici și Mijlocii cu privire la măsurile de sprijin și relansare economică implementate de Guvernul României, rezultă că entitățile din domeniul agriculturii, pisciculturii, acvaculturii și industriei alimentare au nevoie de microgranturi și granturi pentru capital de lucru necesar pentru plata datoriilor curente, constituirea stocurilor de materie primă, mărfuri, materiale consumabile, dar și pentru achiziționarea de echipamente, utilaje, tehnologii, iar în lipsa capitalului de lucru redresarea activității curente va fi dificil de realizat.

Măsurile propuse sunt imperios a fi adoptate în regim de urgență având în vedere faptul că ajutorul de stat se poate acorda doar până la data de 30 iunie 2022, data limită prevăzută de Cadrul Temporar, precum și faptul că, în lipsa măsurilor propuse în regim de urgență, domeniul agricultură, acvacultură, piscicultură și industrie alimentară, care reprezintă o prioritate a programului de relansare economică a Guvernului României, nu ar va beneficia de condiții de finanțare adecvată pentru proiectele de relansare a activităților, pentru capitalul de lucru necesar derulării activității curente a întreprinderilor grav afectate de pandemia COVID-19.

2.4 Alte informații - Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

Finanțarea externă nerambursabilă ce va fi asigurată prin microgranturi și granturi pentru capital de lucru reprezintă o nevoie reală pentru domeniul agroalimentar, cu impact major asupra echilibrelor macroeconomice ale României.

Măsurile de sprijin acordate prin prezenta ordonanță pentru relansarea activității economice la nivel național influențează direct capacitatea entităților din domeniul agroalimentar, iar neadoptarea acestor măsuri de sprijin va avea ca efect grave dificultăți în desfășurarea activităților directe, precum și sincope ale fluxurilor de producție, cu impact direct asupra veniturilor la bugetului de stat, dar și asupra ratei șomajului la nivel național.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Rezultatele acestor măsuri vor avea ca efect menținerea în activitate a PFA, întreprinderilor individuale, societăților agricole cooperative, cooperativelor agricole, grupurilor și organizațiilor de producători

sprijinite, microîntreprinderilor și IMM-urilor, implicit a locurilor de muncă furnizate de acestea pe perioada în care se resimt acut în economie efectele pandemiei COVID – 19.

Prin numărul mare de persoane angajate în domeniul agroalimentar corelat cu diversitatea de produse/servicii oferite, menținerea funcțională a sectorului reprezintă o cerință fundamentală pentru traversarea perioadei post COVID -19 precum și revenirea economică rapidă.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prin corelarea măsurilor adoptate cu cele prevăzute în Comunicarea Comisiei privind Cadrul temporar în materie de ajutor de stat în contextul pandemiei COVID 19 se asigură compatibilitatea măsurilor de ajutor de stat avute în vedere cu legislația europeană în domeniu.

Aceste măsuri se vor acorda după obținerea deciziei de aprobare din partea Comisiei Europene. De asemenea, largă aplicabilitate a măsurilor oferă posibilitatea tuturor microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii care au fost afectate în actualul context să beneficieze de facilitățile oferite.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Impactul financiar va fi pozitiv prin menținerea în funcțiune a PFA, întreprinderilor individuale, societăților agricole cooperative, cooperativelor agricole, grupurilor și organizațiilor de producători, microîntreprinderilor și IMM-urilor existente implicit a numărului de angajați, situația actuală ducând spre o închidere masivă a întreprinderilor fără intervenția statului printr-un ajutor consistent.

În ceea ce privește stadiul actual al fondurilor disponibile din bugetul Programului operațional Competitivitate, valoarea contractelor de finanțare care se pot încheia între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene prin autoritatea de management Program operațional Competitivitate și Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, în sensul prezentului act normativ, este în limita valorii aprobate la care se aplică supracontractarea prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) bugetul de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-

(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea	-	-	-	-	-	-

modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>Nu e cazul</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieți prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p> <p>Nu e cazul</p>						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>Schemă de ajutor de stat - Sprijin pentru IMM-urile din domeniul agriculturii, pisciculturii și acvaculturii, care va fi supusă aprobării Comisiei Europene</p> <p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p> <p>5.3.1. Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE</p> <p>5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE</p> <p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate</p> <p>5.6. Alte informații</p>
--

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative</p> <p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</p> <p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale</p> <p>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</p> <p>6.5. Informații privind avizarea de către:</p>
--

- a) **Consiliul Legislativ**
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) **Consiliul Concurenței**
- e) **Curtea de Conturi**

6.6. Alte informații

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.....

S-a solicitat punctul de vedere al Curții de Conturi și Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Consiliul Concurenței și Banca Națională a României.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbateri publice pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 29.04.2022.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impacturi asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Fată de cele prezentate, a fost promovată prezenta Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru acordarea de microgranturi și granturi pentru capital de lucru entităților din domeniul agroalimentar cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, care în forma prezentată a fost avizat de ministerele interesate și pe care îl supunem adoptării.

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE,
INTERIMAR**

Marcel - Ioan BOLOȘ

**MINISTRUL ANTREPRENORIALULUI ȘI
TURISMULUI**

Constantin-Daniel CADARIU

**MINISTRUL AGRICULTURII SI DEZVOLTĂRII RURALE
Adrian – Ionuț CHESNOIU**

Avizatori :

SERVICIUL DE TELECOMUNICAȚII SPECIALE

Ionel-Sorin BĂLAN

**MINISTRUL FINANȚELOR
Adrian CÂCIU**

**MINISTRUL JUSTIȚIEI
Marian-Cătălin PREDOIU**